

JEOPOLİTİK RİSKLER, TURİZM VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: UKRAYNA ÖRNEĞİ
THE RELATIONSHIP BETWEEN GEOPOLITIC RISKS, TOURISM AND ECONOMIC GROWTH: THE
CASE OF UKRAINE

Ramazan SAYAR

*Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İşletmecilik ve Ticaret Bölümü,
(Sorumlu Yazar)*

Olena STRYZHAK

Dr. Öğr. Üyesi, S. Kuznets Kharkiv National University of Economics, Tourism Department, Kharkiv, Ukraine

Yılmaz Onur ARİ

Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İşletmecilik ve Ticaret Bölümü

ÖZET

Turizm bir ülke için ihracattan sonra en önemli döviz kazandırıcı faaliyetlerden sayılmaktadır. Fakat jeopolitik riskler turistlerin tatil rezervasyonu tercihlerinde belirleyici olması açısından önemli bir etkidir. Seyahat kararları, biri güvenlik olmak üzere birçok faktöre bağlıdır. Ülkedeki yüksek risk seviyesi ekonomik faaliyeti olumsuz etkilemekte ve turizmin gelişmesine engel olmaktadır. Bu bağlamda risklerin genel olarak ekonomik aktivite ve özelde turizm sektörü üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi önemlidir.

Jeopolitik sürtüşmeler, gerilimler ve hatta seçimler gibi olaylar, siyasi sahnede dalgalanmalar veya belirsizlikler yaratır ve turist akışlarında, turizm ithalatlarında, geceleme sayılarında ve turizmin gelişiminin diğer göstergelerinde kayda değer etkiler yaratabilir. Rusya ile yaşanan gerginlikler ve Kırım meselesi Ukrayna'nın ekonomik büyümesinin yanı sıra turizm gelirlerini de etkilemiştir. Bu nedenle, Ukrayna turizm sektöründeki durum, çevresel risklerin etkisini dikkate alarak Ukrayna'da turizmi iyileştirmek için bilimsel temelli yaklaşımların ve pratik tavsiyelerin geliştirilmesini gerektirmektedir.

Literatürde ekonomik büyüme, turizm ve jeopolitik risk arasındaki ilişkiyi analiz etmeye yönelik çok fazla çalışma olmadığı görülmektedir. Bu, jeopolitik risk endeksini (GPR Index) hesaplama metodolojisinin yakın zamanda önerilmiş olmasından kaynaklanmaktadır. Çalışmada Ukrayna'nın GSYH ve jeopolitik risk endeksinin Ukrayna turizminin üzerindeki uzun dönemli etkisi ARDL Sınır Testi kullanılarak araştırılmıştır. Çalışma sonucunda jeopolitik riskin turizmi olumsuz bir şekilde etkilediği, GSYH'nin ise turizm üzerinde olumlu etkilerini olduğu ortaya konmuştur.

Anahtar Kelimeler: jeopolitik risk, ekonomik büyüme, turizm, ARDL sınır testi, Ukrayna ekonomisi

JEL Kodları: L83, C22, O40

ABSTRACT

Tourism is considered as one of the most important foreign exchange-inflowing sources for a country following export activities. However, geopolitical risks are an important factor in determining the holiday reservation preferences of tourists. Travel decisions depend on many factors, one of them is security. The high risk level in the country adversely affects the economic activity and prevents the development of tourism. In this context, it is important to evaluate the impact of risks on economic activity in general and the tourism sector in particular.

Events such as geopolitical frictions, tensions and even elections create fluctuations or precariousness in the political scene and can have significant effects on tourist flows, tourism imports, overnight stays and other indicators of tourism development. The tensions with Russia and the Crimean issue affected the tourism revenues as well as the economic growth of Ukraine. Therefore, the situation in the Ukrainian tourism sector requires the development of scientifically based approaches and practical advice to improve tourism in Ukraine, taking into account the impact of environmental risks.

It seems that there are not many studies in the literature to analyze the relationship between economic growth, tourism and geopolitical risk. This is due to the recently proposed methodology for calculating the geopolitical risk index (GPR Index). In the study, the long-term effect of Ukraine's GDP and geopolitical risk index on Ukrainian tourism was investigated using the ARDL Boundary Test. As a result of the study, it has been revealed that geopolitical risk affects tourism negatively and GDP has a positive impact on tourism.

Key Words: geopolitical risk, economic growth, tourism, ARDL boundary test, Ukrainian economy

JEL Codes: L83, C22, O40